

Sněmovna odklepla strop pro energie

| Roční platba ve fakturách za elektřinu (celková částka složená ze silové elektřiny, regulované složky, včetně DPH) | | | |
|---|--------------------------------|--------------------------------------|---|
| | Běžná spotřeba 1900 kWh/rok | Ohřev vody, spotřeba 4370 kWh/rok | Ohřev vody a topení, spotřeba 10 460 kWh/rok |
| Platba 2022 | 13 677 Kč | 27 881 Kč | 53 869 Kč |
| Platba 2023 se stropem | 18 100 Kč | 35 903 Kč | 73 598 Kč |
| Platba 2023 bez stropu | 38 385 Kč | 82 479 Kč | 185 022 Kč |

(Pokračování ze str. 1)

Podle analytika společnosti ENA Jiřího Gavora to bude vzhledem k očekávanému nárůstu regulovaných plateb spíše k devíti korunám.

Vedle domácností a živnostníků se má zastropování týkat i firem do 250 zaměstnanců a zaměstnanců s ročním obrátem do 50 milionů eur (asi 1,23 miliardy Kč).

Lidé nebudou muset o nic žádat, v případě, že nemají ceny fixované níže, se jim v listopadu zálohy upraví automaticky. Regulace cen potrívá nejméně po celý příští rok, možná i v roce 2024. Elektřina i plyn zlevní těm, kteří dříve podepsali smlouvy s platbou za silovou část ceny, která je vyšší než strop stanovený vládou. Dodavatelé jim ceny sníží tak, aby platba za silovou složku dosáhla nejvýše stanoveného stropu.

„Co všechno zasáhne do cen energií v Evropě na podzim, lze těžko předvídat a situace přestala být udržitelná. Proto jsme se s vládními kolegy rozhodli, že občané proti dopadům tohoto vývoje ochráníme a určíme maximální částky a zavedeme regulaci cen elektřiny a plynu. Občané díky tomu budou mít jasno o tom, kolik budou za

energie platit,“ odůvodnil návrh ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela (za STAN).

V rámci mimořádné tržní situace bude moci podle novely vláda v krajním případě zakázat například obchodování s elektřinou a plynem na burzách.

Co všechno zasáhne do cen energií v Evropě na podzim, lze těžko předvídat

Jozef Síkela

Opoziční hnutí ANO už před schůzí avizovalo, že návrh zřejmě podpoří. Podle předsedkyně jejího poslaneckého klubu Aleny Schillerové ale příšlo rozhodnutí vlády pozdě, protože distributoři už nakoupili za vyšší ceny, stát tak podle ní nyní vyhodí 130 miliard korun z kapes daňových poplatníků.

Exministr průmyslu a obchodu Karel Havlíček (ANO) pak zkoušel prosadit pozměňovací návrh, podle nějž by měly být maximální ceny energií stanoveny pro výrobce, nikoli distributory, jak chce v návrhu vláda. „Pokud půjdete modelem, který jste zvolili, nesáhnete na marže a zisky výrobců. Pokud půjdete přes obchodníky, kteří to budou

draze od těch výrobců kupovat, tak každá další kačka dolů nebo tisícovka na megawathodinu bude stát desítky miliard korun,“ upřesnil. Chtěl také přímo do novely vložit horní limit pro cenu elektřiny nejvýše tři koruny za kWh a nejvýše 1,50 Kč za kWh u plynu.

„Nedává smysl dávat cenový strop do zákona. Při případném dalším použití by bylo třeba jej celý novelizovat,“ odmítl to Síkela. Forma nařízení je podle něj flexibilnější a dá se s ním pracovat v čase. I další Havlíčkův návrh na výši stropu je podle něj nesmyslný, protože by se

| Roční platba ve fakturách za plyn (celková částka složená z ceny plynu, regulované složky, včetně DPH) | | | |
|---|---------------------------------|--|--|
| | Vaření, spotřeba 420 kWh/rok | Vaření, ohřev vody, spotřeba 4670 kWh/rok | Vaření, ohřev vody, topení, spotřeba 20 100 kWh/rok |
| Platba 2022 | 2970 Kč | 9779 Kč | 33 403 Kč |
| Platba 2023 se stropem | 3399 Kč | 18 705 Kč | 71 916 Kč |
| Platba 2023 bez stropu | 4892 Kč | 35 236 Kč | 142 953 Kč |

elektrárnám nevyplatilo vyrábět elektřinu, a kdyby to dotoval stát, bylo by to pro jeho rozpočet neúnosné. Sněmovna pak Havlíčkovy pozměňovací návrhy zamítla.

Vedle schůze, na níž byla schválena novela, se včera uskutečnila i další mimořádná schůze, na níž chtěly opoziční hnutí ANO a SPD debatovat o sociálních dopadech současné krize na obyvatele. Návrh programu ale nepodpořili zástupci vládní koalice. Jednání tak bylo po necelé půlhodině ukončeno.

Ceny mají být podle vládního návrhu regulovány nejméně do

konce příštího roku. Opatření si vyžádá ze státního rozpočtu zhruba již zmíněných 130 miliard Kč.

Regulaci zaplatí mimořádná daň

Vláda ho chce financovat mj. daní z neočekávaného zisku energo firem, petrochemických společností a bank, čeká ale ještě na rozhodnutí na evropské úrovni.

Zastropování cen má být zohledněno v zálohách na listopad. Úsporný tarif, který měl letos domácnostem přinést asi 4 tisíce korun, a měl být zohledněn v zálohách na říjen, v nich nakonec bude zohledněn rovněž až v listopadu. Platit bude zatím určitě do konce letošního roku, o jeho dalším prodloužení se ještě jedná.

Od října navíc začne platit zrušení plateb za obnovitelné zdroje, které činí 599 Kč za každou spotřebovanou megawathodinu. Lidé s vyšší spotřebou tak podle vlády ušetří i přes 100 tisíc Kč ve srovnání s tím, kdyby cenový strop nebyl zaveden.

Rodiny, které elektřinou ohřívají vodu a mají spotřebu 4370 kWh ročně, letos podle materiálu vlády platí necelých 28 tisíc

ročně. Pokud nemají zafixované ceny, po zavedení stropu příští rok zaplatí asi 36 000 Kč, tedy měsíčně zhruba o 700 Kč navíc. Bez něj by platili 82 500 Kč, tedy o 54 500 Kč ročně navíc oproti nynějším cenám.

Lidé, kteří elektřinou ohřívají vodu a topí, nyní platí se spotřebou 10 460 kWh ročně v průměru 53 900 Kč. Se zavedeným stropem to bude maximálně 73 600 Kč, tedy asi o 20 tisíc více. Bez zastropování by ale platili 185 000 Kč, tedy o 131 tisíc Kč ročně navíc.

U plynu bude činit strop 3 Kč za kWh. Lidé, kteří nemají fixaci na příští rok a plynem jen vaří, zaplatí za plyn ročně asi o 400 korun navíc. Rodiny, jež plyn využívají k vaření a ohřevu vody, pak oproti současným 9800 Kč ročně zaplatí bezmála dvojnásobek, 18 700 Kč. Bez zastropování cen by to ale bylo téměř čtyřnásobně víc.

Domácnosti, které plynem vaří, ohřívají vodu a topí, si oproti letošním 33 400 Kč při spotřebě 20 000 kWh plynu ročně příští rok připlatí přes 38 tisíc korun, tedy o více než tři tisíce měsíčně navíc. Bez zastropování by ale podle vlády ročně utratili 143 tisíc korun, o 110 000 Kč více než letos. (pčl, pro, ČTK)

O nic se nebude muset žádat

Lidé pro zastropování cen elektřiny a plynu a úsporný tarif nemusí o nic žádat.

Zálohy se budou podle nového nařízení vlády upravovat v listopadu.

Bude v nich zohledněn úsporný tarif i zastropování cen.

Lidem s inkasem dodavatel upraví zálohy sám.

Ti s trvalým příkazem si upraví zálohy podle nového výměru, který jim dodavatel oznámí předem.

O případný přeplatek v rámci úsporného tarifu lidé nepřijdou, dodavatel jim ho pošle na účet.

Strop se týká i lidí s dražšími fixacemi. Těm, kteří mají podepsanou fixaci na vyšší cen, nastaví dodavatel cenu silové elektřiny nebo plynu na úroveň maximálně ve výši cenového stropu.

Ti, kteří mají fixaci na nižší cenu, budou i nadále platit smluvně sjednanou částku.

Jahn: Vládní opatření pro velké firmy nejsou dostatečná

Kompenzace drahých energií pro velké firmy, které navrhla vláda, zdaleka nepokryjí rozdíl v nákladech, kterým musí někteří dodavatelé čelit.

Řada dalších podniků na relevantní pomoc zřejmě nedosáhne. Řekl to člen představenstva největší české automobily Škoda Auto Martin Jahn. Navrhovaná pomoc průmyslu tak podle něj není ideálním řešením vzhledem ke značnému zpoždění.

„Voláme po rychlých opatřeních, která povedou ke stabilizaci zejména v rámci dodavatel-

ského řetězce, ale také u výrobců automobilů. Drahé energie by měly velký vliv na příjmy státního rozpočtu a také na propouštění lidí v automobilovém průmyslu,“ uvedl Jahn.

Energetická situace v něm je podle něj velmi vážná až kritická. „Řada podniků stojí doslova před bankrotem. Krach dodavatelů v rámci autoprávního významu znamená zastavení výroby automobilů nejenom v České republice,“ řekl Jahn.

Vláda v rámci pomoci firmám ve střední schválila dotační

program, který budou moci využít firmy, které mají roční spotřebu vyšší než 630 MWh nebo jsou napojeny na vysoké či velmi vysoké napětí, nacházejí se v provozní ztrátě a alespoň padesát procent této ztráty je způsobeno zvýšením nákladů na energie spojeným s ruskou agresí na Ukrajině.

U energeticky náročných firem bude maximální podpora 200 milionů Kč, ostatní budou moci získat nejvýše 45 milionů. Celkem je na to vyčleněno třicet miliard korun. (pčl, ČTK)

Menší podniky zastropování vítají

Malé a střední firmy vítají rozhodnutí vlády o tom, že zastropování cen energií se nebude týkat pouze domácností a živnostníků, ale také těchto podniků. Je to pro ně předvídatelnější, než kdyby musely žádat o kompenzaci.

„Je to pro ně čitelnější a mají větší jistotu, kam budou spadat a co se jich bude týkat. Vzhledem k tomu, že zastropování cen pro ně byl prioritní cíl, tak aspoň vědí, na čem jsou, a jaká je příští rok čeká cena,“ řekl Právu Josef Jaroš, předseda Asociace malých a středních podniků ČR (AMSP).

Informaci o tom, že se zastro-

pování cen na šesti korunách včetně daně z přidané hodnoty za jednu kilowathodinu silové elektřiny a tří korun za jednu kilowathodinu plynu bude týkat i podniků do 250 zaměstnanců a 50 milionů eur (asi 1,23 miliard Kč) obratu, oznámili poradci premiéra Petra Fialy (ODS) na setkání s novináři ve čtvrtek.

Do té doby si nebyly menší firmy jisté, zda nebudou muset žádat o dotace na kompenzaci cen podobně jako velké podniky.

„Finanční kompenzace na bázi dočasného krizového rámce je složitější, je tam více administrativy, je tam čekání, časová lhůta na zpracování, vypsání to

bude 1. listopadu. Takže pokud bych udělal nějakou paralelu s covidovými kompenzacemi, tak bych očekával, že si na ty peníze sáhnou v prvním kvartálu příštího roku,“ řekl Jaroš. Pro menší a střední podniky jsou tak podle něj v tuto chvíli příznivější zastropované ceny.

Podobně to hodnotí i prezident Hospodářské komory Vladimír Dlouhý: „Co mám reakce, tak všichni chtějí raději tento model, protože kompenzace budou složité, bude se o ně muset žádat.“ Sám si ale myslí, že v některých případech by se mohly kompenzace kombinovat se zastropováním. (pčl)

Pomoc až v listopadu? Výsměch, říká šéf sklárny

Jindřich Ginter

„Mám pocit, že si z nás vláda dělá, slušně řečeno, srandu, že se nám vysmívá. Pomoc má být až od listopadu? To je za šest neděl a co do té doby? A kdo ví, zda se vůbec náš podnik do

Jestliže nepříjde okamžitá a jasná pomoc, budeme nuceni už v říjnu provoz ukončit

Petr Novosad

těch pravidel vejde...“ Tak reaguje na schválenou vládní podporu pro velké podniky a energeticky náročné provozy Petr Novosad, šéf sklárny v Harrachově, nejstarší funkční sklárny v Evropě.

Za srpen 2022 podle něho firma zaplatila na plyn desetinásobně více než v srpnu loňského roku.

„Jestliže nepříjde okamžitá a jasná pomoc, budeme nuceni už v říjnu provoz ukončit. Loni nás stál plyn sedm milionů korun a letos jsme už zaplatili dvacet milionů, a to ještě není



Ilustrační foto PRÁVO – Petr Horník

konec roku,“ dodává Novosad. Takový nárůst nákladů už podle něj není možné promítat do ceny výrobků. „Nelze zdrazit z roku na rok o více než 100 %. To není schopný akceptovat nikdo z našich zákazníků,“ konstatoval Novosad.

Záměr ministra průmyslu a obchodu Jozefa Síkely (za

STAN), který vláda schválila, počítá s finanční kompenzací pro zhruba osm tisíc podniků ze zpracovatelského a těžebního průmyslu, zemědělství a lesnictví. Pomoc v celkové výši třicet miliard korun se má začít čerpat od 1. listopadu.

Dočasný krizový rámec EU, který podporu pro podniky

umožňuje, se vztahuje na firmy jedoucí na vysokém a velmi vysokém napětí plus na podniky, které mají vyšší spotřebu plynu než 630 MWh ročně.

U těchto energeticky náročných firem bude maximální podpora činit 200 milionů korun, ostatní budou moci získat nejvýše 45 milionů korun.

Fiala v neděli promluví k národu o energiích

Hlavní televizní kanály a Český rozhlas odvysílají v neděli ve 20.05 předtočený projev premiéra Petra Fialy (ODS).

Mluví vlády Václav Smolka řekl, že řeč se bude týkat aktuálních kroků vlády v energetické krizi a výhledu na zimu.

Projev odvysílá Česká televize, Nova, Prima a Český rozhlas. Vzhledem k plánované účasti premiéra na ceremonii spojených s pohřbem britské panovnice Alžběty II. bude předtočený. Premiér k lidem promluví jen pět dní před komunálními a senátními volbami.

ANO a SPD se zlobí

Naposled takto Fiala vystoupil 22. června, těsně před převzetím českého předsednictví EU. Mimo jiné tehdy uvedl, že vláda chce mít v blízké budoucnosti pod kontrolou celou síť tuzemských klíčových elektráren, tedy vlastní výrobu elektřiny, a že dosáhnout energetické suverenity chce do pěti let.

Slíbil tehdy, že vláda domá-

nostem a firmám pomůže se zvládnutím drahých energií.

Opoziční ANO a SPD s nedělním projevem premiéra týden před volbami nesohlasli. „Považují to za hrubé zneužití funkce premiéra. Je to v rozporu se zásadou férové kampaně, v rozporu se zákonem a rovným přístupem k veřejnoprávní médiím,“ řekl ve Sněmovně místopředseda ANO Radek Vondráček.

Stejného názoru je i poslanec za SPD Jan Hrnčíř. „Jsem zvědav, jestli pan premiér Fiala bude mít tolik cti v sobě, aby stejný prostor, který si každé tři měsíce uzurpuje na celoplošných kanálech, vyjedná i pro opozici, myslím, že by to bylo fér,“ řekl ve Sněmovně.

Projevy k národu mival i premiér Andrej Babiš (ANO), a to při pandemii. Poprvé vystoupil krátce po vypuknutí 23. března 2020, velkonoční projev měl 9. dubna a vystoupil na hlavních televizních stanicích i 21. září 2020, tedy jedenáct dní před krajskými volbami, kdy vyzýval k dodržování protiepidemických opatření. (špf, ČTK)